

SAĞLIK BAKANLIĞINA BAĞLI SAĞLIK KURUMLARINDA VARDİYALI ÇALIŞMA UYGULANMASINA DAİR YÖNERGE

(Makamın 20.12.2001 tarih ve 12250 sayılı olurları ile yürürlüğe girmiştir.)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Hukukî Dayanak

Amaç

Madde 1 - Bu Yönerge'nin amacı; Sağlık Bakanlığı'na bağlı ve Bakanlık'ça belirlenecek hastanelerde ve müstakil ağız ve diş sağlığı merkezlerinde, muayene ve teşhis hizmetlerinin sunumu sırasında oluşan hasta yığılmalarının azaltılmasını ve halk'a kesintisiz ve daha etkin sağlık hizmeti sunulmasını sağlamak üzere, poliklinik, laboratuvar, röntgen ve görüntüleme üniteleri gibi muayene ve teşhis ünitelerinde yürütülecek vardiyalı çalışma sisteminin usûl ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 - Bu Yönerge; Sağlık Bakanlığı'na bağlı ve vardiyalı çalışma sistemine geçmesi Bakanlık'ça uygun görülen eğitim ve araştırma hastaneleri ve diğer hastaneler ile müstakil ağız ve diş sağlığı merkezlerini ve bu kurumlarda vardiyalı hizmet sunumuna iştirak edecek bütün personeli kapsar.

Hukukî Dayanak

Madde 3 - Bu Yönerge; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 99 uncu ve 101 inci maddeleri ve Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliği hükümleri dikkate alınarak, 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun 3 üncü maddesi ile 9 uncu maddesinin (c) bendine ve 181 sayılı Sağlık Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 43 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

Vardiyalı Çalışma Sisteminin Esas ve Usûlleri

Vardiyalı çalışma sistemi

Madde 4 - Vardiyalı çalışma sistemi, Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliği hükümlerine göre belirlenen nöbet usûlünden farklı olarak, fazla mesai yaptırılmaksızın ve bunun karşılığı izin kullandırılmaksızın, hizmetin bu Yönerge'nin 7 nci ve 8 inci maddelerinde belirlenen saat dilimleri arasında vardiya usûlü ile gördürülmesinden ibarettir.

Bu Yönerge'nin 7 nci ve 8 inci maddelerinde belirlenen saat dilimlerine göre; birinci vardiyada görev alan personel, hiçbir surette ikinci vardiyada, bu vardiyada görev alan personel de üçüncü vardiyada çalıştırılmaz.

Vardiyalı çalışma uygulanacak kurumlar ve üniteler

Madde 5 - Vardiyalı çalışma sistemi kurumun personel durumu, uzmanlık branşlarındaki mevcut uzman sayısının yeterliliği ve hasta yoğunluğu gibi kriterler dikkate alınarak Bakanlık'ça belirlenen eğitim ve araştırma hastanelerinde ve diğer hastaneler ile müstakil ağız ve diş sağlığı merkezlerinde uygulanır.

Kurumların vardiyalı hizmet verecek üniteleri; poliklinikler, laboratuvarlar, röntgen ve görüntüleme üniteleri gibi muayene, ayaktan teşhis ve tedavi ünitelerinden ibarettir.

Vardiyalı çalışma sisteminin uygulanması

Madde 6 - Vardiyalı çalışma sistemi uygulanacak poliklinik dalları, günlük poliklinik yoğunluğu, bir uzman tabibin bakabileceği hasta sayısı gibi hususlar dikkate alınarak, ilgili hastane baştabipliği tarafından belirlenir.

Ancak, polikliniklerde vardiyalı çalışma sistemine geçilebilmesi için o uzmanlık dalında görev yapan en az üç uzman tabibin bulunması ve o poliklinikteki günlük hasta sayısının bir önceki yıl ortalamasının otuz ve üzerinde olması şarttır.

Laboratuvarlar ve röntgen ve görüntüleme ünitelerinde vardiyalı çalışma sistemi istisnasız uygulanır.

Hafta tatilleri ve resmî tatil günlerinde vardiyalı çalışma sistemi uygulanmaz.

Polikliniklerde vardiya saatleri

Madde 7 - Polikliniklerin vardiyalı çalışma saatleri; birinci vardiya 08.00 ilâ 16.00, ikinci vardiya ise, 16.00 ilâ 24.00 saatleri arasında hizmet verecek şekilde düzenlenir.

Röntgen ve görüntüleme ünitelerinde vardiya saatleri

Madde 8 - Röntgen ve radyum laboratuvarlarında ve manyetik rezonans, tomografi gibi görüntüleme ünitelerinde vardiyalı çalışma saatleri; birinci vardiya 08.00 ilâ 13.00, ikinci vardiya 13.00 ilâ 18.00, üçüncü vardiya ise 18.00 ilâ 23.00 saatleri arasında hizmet verecek şekilde düzenlenir.

Personel görevlendirilmesi

Madde 9 - Vardiyalı çalışma usûlü ile görev yapacak sağlık personeli ile hizmetli, idarî ve teknik personelin kimler olacağı ve personelin sayısı, ilgili poliklinik, klinik ve ünitelerin personel durumu ve iş yoğunluğu göz önüne alınarak birim sorumlusunun teklifi üzerine baştabiplikçe tespit edilir.

Kurum amiri vardiyalı çalışma sistemine geçilebilmesi için gerekli mekân düzenlemelerini yaparak, yeterli sayıda sağlık personelinin ve idarî ve teknik personel ile diğer personeli yazılı olarak görevlendirir.

Vardiya çalışma programı, aylık listeler halinde hazırlanır ve listelerin bir sureti sağlık müdürlüğüne gönderilir.

Vardiya sorumlusu

Madde 10 - Vardiyalı çalışma, bu Yönerge'nin 7 nci maddesinde belirlenen çalışma saatlerine göre, bir başhekim yardımcısının tıbbî ve idarî sorumluluğunda, bir hastane müdür yardımcısı ve bir başhemşire yardımcısı tarafından birlikte yürütülür.

Vardiya sorumluluğu birinci fıkrada belirtilen vardiya sorumluları arasında, haftalık veya aylık rotasyon yapılmak suretiyle düzenlenir.

Vardiya sorumlusunun, görevli olduğu vardiya saatleri süresi içinde kurumda hazır bulunması zorunludur. Vardiyada çalışan diğer bütün personel de izinsiz olarak görev yerini terk edemez.

Vardiya deęiřimi

Madde 11 - İlgili vardiya saatleri içinde görev yapacak personel vardiya değişim saatinden en az yarım saat önce görev yerinde hazır bulunur. Vardiya değişimi vardiya sorumlularının nezaretinde, görevi devralacak personele hizmetin gerektirdiği bütün tıbbi ve idari bilgilerin verilmesinden ve görev teslim işlemlerinin tamamlanmasından sonra yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İaşe, Servis, Taşıma Hizmetleri ve Mali Haklar

İaře hizmetleri

Madde 12 - Bu Yönerge uyarınca vardiyalı çalışma sistemine katılan personele Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliği'nin 89 uncu maddesi uyarınca, çalışma saatlerine isabet eden öğünlerde yemek verilir. Akřam yemeği saatine isabet eden vardiyada kumanya tercih edilmelidir.

Gerektięinde yemek ve temizlik hizmetleri ihale usûlü ile dışarıdan satın alınabilir veya mevcut uygulamaya ilave edilerek kapasite artırılabilir.

Servis ve taşıma hizmetleri

Madde 13 - Poliklinik ve laboratuvar hizmetlerinde ikinci, röntgen ve görüntüleme hizmetlerinde üçüncü vardiyada görev yapan personele servis ve ulaşım hizmetleri verilebilir.

Gerektięinde dışarıdan hizmet satın alınabilir.

Mali haklar

Madde 14 - Vardiyalı sağlık hizmetlerinin sunulmasına fiilen iştirak eden personele, 4618 sayılı Kanun ile değişik 209 sayılı Sağlık Bakanlığı'na Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanun'un 5 inci maddesi ve 20.04.2001 tarihli ve 3627 sayılı Makam Onayı ile yürürlüğe giren Sağlık Bakanlığına Bağlı Döner Sermayeli Kurum ve Kuruluşlarda Görevli Personele Döner Sermayeden Yapılacak Ek Ödeme Hakkında Yönerge'de belirlenen prim tavan yüzdelerini geçmemek üzere % 30 daha fazla prim ödenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeřitli ve Son Hükümler

Denetim

Madde 15 - Bu Yönerge hükümlerine göre vardiyalı çalışma sistemi uygulanan kurumlar, vardiyalı hizmetlerin bu Yönerge'ye ve ilgili diğer mevzuata uygunluğu bakımından, Bakanlık'ça yapılacak denetimlerden ayrı olarak sağlık müdürlüklerince **EK-1**'deki denetleme formuna göre rutin olarak ayda bir denetlenir.

Denetimler sonucunda, bu Yönerge'nin uygulanmasıyla ilgili olarak tespit olunan problemler gerek görüldüğünde Bakanlığa bildirilir.

Hüküm bulunmayan haller

Madde 16- Vardiyalı çalışma sisteminin yürütülmesi ile ilgili olarak bu Yönerge’de hüküm bulunmayan hallerde, 13/1/1983 tarihli ve 19927 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliği uygulanır.

İç yönerge

Madde 17 - Vardiyalı çalışma sistemi uygulayacak her kurum, vardiyalı sağlık hizmetlerinin sunulmasına iştirak edecek uzmanlık dalları ve birimler, personel durumuna ve iş yoğunluğuna göre kurumun niteliğine uygun olarak yürütülecek hizmetin usûl ve esaslarına ilişkin olarak, kendi iç yönergesini hazırlar ve Bakanlığın uygun görüşünü alarak yürürlüğe koyar.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

Madde 18 – 7/10/1999 tarihli Sağlık Bakanlığına Ait Devlet Hastanelerinde Vardiyalı Çalışma Esasları Hakkında Yönerge hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

Madde 19 - Bu Yönerge Bakan Onayı ile yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 20 - Bu Yönerge hükümlerini Sağlık Bakanı yürütür.

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

VARDİYALI ÇALIŞMA SİSTEMİ UYGULAYAN KURUMLAR İÇİN
DENETLEME FORMU

DENETLENEN KURUMUN :
İLİ :
ADI :
YATAK SAYISI :
VARDİYAYA GEÇİŞ TARİHİ :
DENETİM TARİHİ :

POLİKLİNİKLER FAALİYET BİLGİLERİ

Vardiya Uygulanan Poliklinikler	Günlük Ortalama		Uzman Hekim Sayısı	
	Muayene Sayısı (Bir Önceki Ay)	Muayene Sayısı (Bir Önceki Gün)	Mevcut (Sayı)	İhtiyaç (Sayı)
İç Hastalıkları				
Genel Cerrahi				
Çocuk				
KBB				
Göz				
Üroloji				
Nöroloji				
Kadın Doğum				
Ortopedi ve Travmatoloji				
Cildiye				
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon				
Göğüs				
Kardiyoloji				
Akıl ve Ruh Sağlığı				
Acil				
Diş				
TOPLAM				

* Vardiya Uygulanan Birimler

LABORATUAR VE GÖRÜNTÜLEME MERKEZLERİ FAALİYET BİLGİLERİ

Vardiya Uygulanan Laboratuvarlar ve Görüntüleme Merkezleri	Günlük Ortalama		Uzman Hekim Sayısı	
	Tetkik Sayısı (Bir Önceki Ay)	Tetkik Sayısı (Bir Önceki Gün)	Mevcut (Sayı)	İhtiyaç (Sayı)
Mikrobiyoloji				
Biyokimya				
Patoloji				
Röntgen				
Ultrason				
Tomografi				
Magnetik Rezonans (MR)				
Mamografi				
Diğer				
TOPLAM				

* Vardiya Uygulanan Birimler

VARDİYA HİZMETİ SUNAN PERSONEL DURUMU

Personelin Ünvanı	Mevcut (Sayı)	İhtiyaç (Sayı)
Vardiya Sorumlusu Başhekim Yardımcısı		
Vardiya Sorumlusu Müdür Yardımcısı		
Vardiya Sorumlusu Başhemşire Yardımcısı		
Hemşire		
Laboratuvar Teknisyeni		
Röntgen Teknisyeni		
Diş Teknisyeni		
İdari Personel		
Diğer		

VARDİYA DENETİM KONULARI**20.12.2001 TARİHLİ “VARDİYALI ÇALIŞMA UYGULANMASINA DAİR YÖNERGE” ESASLARI
ÇERÇEVESİNDE YERİNE GETİRİLEN FAALİYETLERİN DENETİMİ**

POLİKLİNİKLER	EVET	HAYIR	DÜŞÜNCELER
1. Vardiya uygulanacak poliklinik dalları, günlük poliklinik yoğunluğu ve bir tabibin bakabileceği hasta sayısı dikkate alınarak belirlenmiş mi? (Md.6)			
2. Vardiya polikliniklerinin çalışma saatleri, 16.00-24.00 saatleri arasında düzenlenmiş mi? (Md.7)			
3. Poliklinik hizmetleri uzman tabip düzeyinde yürütülüyor mu? (Md.9)			
İdari sorumluluğu altında bir hastane müdür yardımcısı ve bir başhemşire yardımcısı tarafından birlikte yürütülüyor mu? (Md.10)			
5. Vardiya sorumluluğu görevi, haftalık veya aylık periyotlarla dönüşümlü olacak şekilde düzenlenmiş mi? (Md.10)			
6.Vardiya sorumluları ve vardiyada görev alan tüm personelin vardiya süresince kurumda bulunduğu dair bir imza föyü var mı? (Md.10)			
7. Yemek esnasında ve temizlik yapılırken vardiya hizmetlerinin dönüşümlü olarak yürütülmesi ve hizmetin kesintisiz olması sağlanıyor mu? (Md.12)			
8. Vardiya personeline, servis ve ulaşım hizmetleri veriliyor mu? (Md.13)			
9. Vardiya sisteminde fiilen görev yapan personele döner sermayeden ek ödeme yapılıyor mu? (Md.14)			

GÖRÜNTÜLEME MERKEZLERİ VE LABORATUARLAR	EVET	HAYIR	DÜŞÜNCELER
10. Laboratuvar, röntgen ve görüntüleme merkezlerinde vardiya sistemi istisnasız uygulanıyor mu? (Md.6)			
11. Görüntüleme Merkezlerinde vardiya saatleri 08.00-13.00, 13.00-18.00 ve 18.00-23.00 saatleri arasında 3 vardiya şeklinde düzenlenmiş mi? (Md.8)			
12. Vardiyalı hastalar için randevu sistemi uygulanıyor mu?			
13. Vardiyalı poliklinik, laboratuvar, röntgen vb. ünitelerin hizmetleri ile döner sermaye gelirlerine ait bir kayıt sistemi oluşturulmuş mu? (Md.9,10)			

GENELGELER ÇERÇEVESİNDE YERİNE GETİRİLMESİ İSTENİLEN AKTİVİTELER

AKTİVİTENİN ADI	EVET	HAYIR	DÜŞÜNCELER
14. 03.08.2000 tarih ve 14303 sayılı Genelgemize göre; Hastane girişleri ile acil, poliklinik, bekleme yerleri gibi hastaların yoğun olduğu ünitelerde, kolayca görülebilecek şekilde, 16.00-24.00 saatleri arasında vardiya uygulanmakta olan birim ve branşların da belirtildiği vardiya hizmetlerini tanıtıcı, halkı bilgilendirici ve yönlendirici nitelikte; afiş, broşür ve ışıklı tanıtım panoları var mı?			
15. 04.01.2001 tarih ve 159 sayılı Genelgemize göre; acil ve randevulu hastalar haricinde, kamu görevlilerinin muayene ve tedavilerinin 16.00-24.00 saatleri arasına isabet eden vardiya dilimi içerisinde gerçekleştirilmesi kuralına riayet ediliyor mu?			
16. 17.01.2001 tarih ve 761 sayılı Genelgemize göre; Vardiya Hizmet Bankosu var mı ve Vardiya Karşılama için personel görevlendirilmiş mi?			

GENEL DEĞERLENDİRME

Denetim Ekibi Başkanı**Denetçi Üye****Vardiya Sorumlusu****Adı Soyadı**
Görevi
İmza**Adı Soyadı**
Görevi
İmza**Adı Soyadı**
Görevi
İmza